

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlm VIII. Veniens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

tento beneficio, alteri parti detur aliud beneficium, aut spiritualis pensio. Dummodd Superioris auctoritas accedat; tametsi conuentio à partibus initium coepit, vt dixi eit. §. 5. n. 58. vers. Illud. Ratio est: Quia unum spirituale pro alio spirituali commutare, non censetur esse simonia cum suapte natura. Quamvis talis pactio, circa beneficia & pensiones ecclesiasticas, si priuata auctoritate fiat, tanquam simonia cum iure ecclesiastico prohibetur, vt dixi supra in c. constitutus, hoc tit.

CAPITVLVM VIII, Veniens.

PARAPHRASIS.

Monachi cuiusdam Monasterij terram habebant in parochia S. Mariæ, in qua coloni illorum omnia Sacra menta percipiebant, & tamen decimas solueret recusabant, cuiusdam transactionis prætextu, quam Monachicū Parocho præcessore fecerunt, vt tantum tertiam partem decimaru m de quibusdam prædijs exoluant. Hoc intellecto, respondit Alexander III. Nisi Monachi ostendant, transactionem hanc Apostolica auctoritate confirmatam esse, ea non obstante (cūm inter personas transigētes tantum facta Ecclesiam ipsam, & successores seu parochos sequentes non afficiat) compellantur Monachi ac coloni eorum ad decimas ex quibuslibet rebus integrè persoluendas, atque insuper ad estimationem eorum, quas hactenus illicite detinuerunt.

SUMMARIUM.

1. Religiosi de iure communi obligantur ad decimas soluendas prædiales, in cuius parochia eorum prædia sita sunt; ex priuilegio autem Papa ab ijs soluendis exempti sunt.
2. Transaction, & quinius contractus à Rectore ecclesia, vel alio beneficiato initus alisque Superioris auctoritate super iuri-

bus, aut redditibus suis, non transgreditur vitam eius, neque Ecclesiam aut successores suos obligare potest.

3. Decimas iniuste detinens seu non soluens, condemnari debet ad earum solutionem imposterum faciendam, & ad non solutarum, sive non extant, estimationem.

NO T A N D V M I. Religiosi, spectato communī iure, obligantur ad decimas prædiales soluendas Parocho, in cuius parochia eorum prædia sita sunt, sicuti dixi lib. 4. tr. 6. c. 3. n. 4. Priuilegijs tamen Sum. Pontificum hodie exempti sunt, vt ad eas decimas per se, & personali obligatione non tenantur. Cuius priuilegij utilitas in eo consistit, quod si noxalia, seu terras, quæ ante decimis astrictæ non erant, ipsi excolant, decimas dare non debeant. Si vero coloni tradant, tum hi decimas obligantur, secundum partem fructuum, qui ad ipsos pertenent. Quia priuilegium exemptionis à decimis concessionem personis religiosis, non extenditur ad alios, c. san. 9. de priuileg.

NO T A N D V M II. Transactio, & quinius contractus, quem Rector Ecclesie alio nomine beneficiatus absque Superioris legitima auctoritate facit super iuribus, aut redditibus suis, non transgreditur vitam eius, neque Ecclesiam, aut successores suos obligare potest. Vbi discrimen notandum inter dominos absolutos prædiorum, ac iurium, & inter beneficiatos, qui ecclesiasticorum prædiorum ac iurium domini non sunt, sed usufructuij, seu potius usuarij, quod illi actionibus hæredes quoque suos obligare possint, quia & pactum reale, seu quo res ipsa afficiatur & obligetur, instituere, iuxta iuris gentium, 7. §. pactorum, ff. de pactis. At vero beneficiati non nisi personale, seu quod solam personam beneficiati afficeret, non item Ecclesiam, aut successores, l. Idem, 25. ff. cod. & dxi de hoc lib. 3. tr. 4. c. 10. n. 5.

NO T A N D V M III. Qui decimas iniuste detinuerunt, seu soluere neglexerunt, iij condemnari debent, vt & imposterum soluant, & hactenus non solutarum, si et non extant, estimationem præsentent.

CA.